

Bestemmingsplan

Toelichting

Natuurbegraafplaats Landgoed Jachtslot de Mookerheide

Gemeente Mook en Middelaar

Bestemmingsplan

Natuurbegraafplaats Landgoed Jachtslot de Mookerheide

Gemeente Mook en Middelaar

Inhoud	: Toelichting
IDN-nummer	: NL.IMRO.09044BPMookerheide-VA01
Projectnummer	: 101-013
Opdrachtgever	: Natuurbegraven Nederland
Opsteller	: Emmy Hendriksen
Status	: Vastgesteld
Datum	: 8 maart 2017

Pouderoyen Compagnons vormgeving van stad en land is een handelsnaam van Pouderoyen BV

St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ NIJMEGEN
Tel: 024-3224579
Fax: 024-3241240
e-mail: info@pouderoyen.nl
www.pouderoyen.nl

IBAN NL29 RABO 0154 8198 75
KVK 14 06 66 14
BTW NL 8104.81.996 B01

INHOUD

BLZ

1. INLEIDING.....	1
1.1. Aanleiding	1
1.2. Plangebied.....	1
1.3. Geldend bestemmingsplan.....	1
1.4. Leeswijzer.....	2
1.5. Bestaande situatie	2
1.6. Beoogde situatie	3
1.6.1. Planvoornemen	3
1.6.2. Vergelijking vigerende en toekomstige mogelijkheden	5
1.6.3. Natuurbegraven conform Natuurbegraven Nederland	8
2. BELEIDSKADER.....	11
2.1. Rijksbeleid	11
2.1.1. Wet Natuurbescherming.....	11
2.1.2. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	11
2.1.3. Bro; ladder voor duurzame verstedelijking	12
2.1.4. Wet op de Lijkbezorging	13
2.1.5. Besluit op de lijkbezorging.....	13
2.1.6. Inspectierichtlijn Lijkbezorging.....	14
2.2. Provinciaal beleid	14
2.2.1. Provinciaal Omgevingsplan Limburg en Omgevingsverordening.....	14
2.2.2. Natuurvisie Limburg 2016	16
2.3. Gemeentelijk beleid	17
2.3.1. Landschapsonwikkelingsplan.....	17
2.3.2. Structuurvisie Toerisme en recreatie.....	17
2.3.3. Limburgs Kwaliteitsmenu	18
3. MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN.....	19
3.1. Flora en fauna	19
3.1.1. Aanpak toetsing beschermde soorten.....	19
3.1.2. Nee tenzij toets Natuurnetwerk Nederland	19
3.1.3. Conclusies beschermde soorten	20
3.1.4. Conclusies Natuurnetwerk Nederland.....	21
3.1.5. Conclusies Boswet / Wet natuurbescherming.....	22
3.1.6. Conclusies Natuurbeschermingswet / Wet natuurbescherming	22
3.1.7. Mitigerende maatregelen.....	22
3.2. Waterparagraaf.....	22
3.3. Bodem	24
3.4. Explosieven	24
3.5. Geluid	24
3.6. Luchtkwaliteit	25

3.7. Geur.....	26
3.8. Bedrijven en milieuzonering	26
3.9. Externe veiligheid	27
3.10. Milieueffecten begraafplaatsen.....	28
3.11. Cultuurhistorie.....	29
3.12. Aardkunde	31
3.13. Archeologie	32
3.14. Verkeerskundige aspecten	34
3.15. Kabels en leidingen	34
4. JURIDISCHE TOELICHTING	35
4.1. Algemeen	35
4.2. Bestemmingsregels	35
5. HAALBAARHEID	37
5.1. Financiële haalbaarheid	37
5.2. Maatschappelijke haalbaarheid	38

BIJLAGEN BIJ TOELICHTING

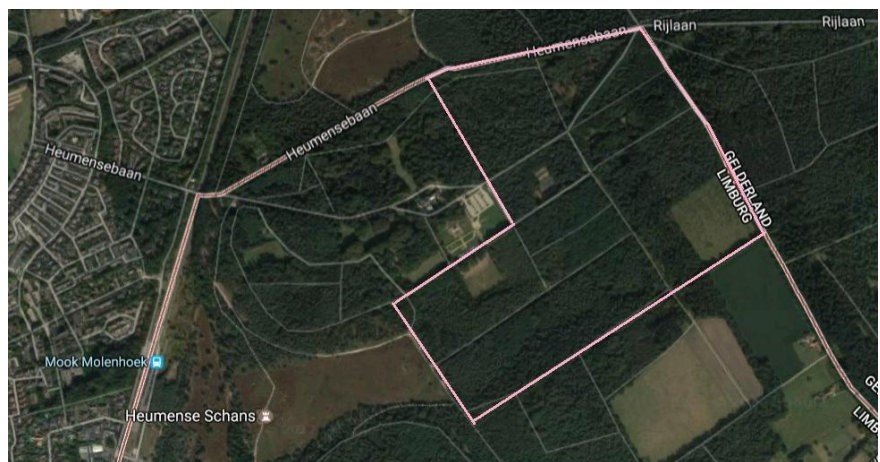
1. Inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide, Praedium mei 2017.
2. Natuurtoets Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide, Bureau Waardenburg, mei 2017.
3. Vleermuizenonderzoek Dominicus complex Mookerheide, oktober 2017.
4. Cultuurhistorische quickscan, RAAP, maart 2016
5. Geohydrologisch quickscan, Landslide april 2016.
6. Verkeersonderzoek, Goudappel Coffeng, mei 2017.
7. Archeologisch Bureauonderzoek Natuurbegraafplaats Mookerheide, Archeodienst oktober 2016/mei 2017.
8. Selectieadvies en besluit, november 2016.
9. Werkprotocol beheer en gebruik, Waardenburg mei 2017.
10. Inventariserend onderzoek verkennende fase Natuurbegraafplaats Mookerheide, Archeodienst, Oktober 2016/mei 2017
11. Nota Inspraak en overleg.

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland zijn gezamenlijk voornemens om op een deel van Landgoed Jachtslot de Mookerheide begraven in de natuur mogelijk te maken. Een natuurbegraafplaats is allereerst en vooral een natuurgebied waarbinnen een deel van deze natuur de ruimte biedt voor mensen om er een eeuwige rustplaats te vinden.

Voor de realisatie van 'Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide' is een bestemmingsplanprocedure nodig.

Uitsnede luchtfoto met planlocatie indicatief.

1.2. Plangebied

Het plangebied voor 'Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide' is gelegen op Landgoed Jachtslot de Mookerheide te Molenhoek in de gemeente Mook en Middelaar. Het plangebied voor de natuurbegraafplaats is circa 50 hectare groot. Op bovenstaande luchtfoto is de ligging en de begrenzing van het plangebied weergegeven.

1.3. Geldend bestemmingsplan

Het vigerende plan is de Beheersverordening 'Natuurgebieden' van de gemeente Mook en Middelaar, vastgesteld op 6 december 2012.

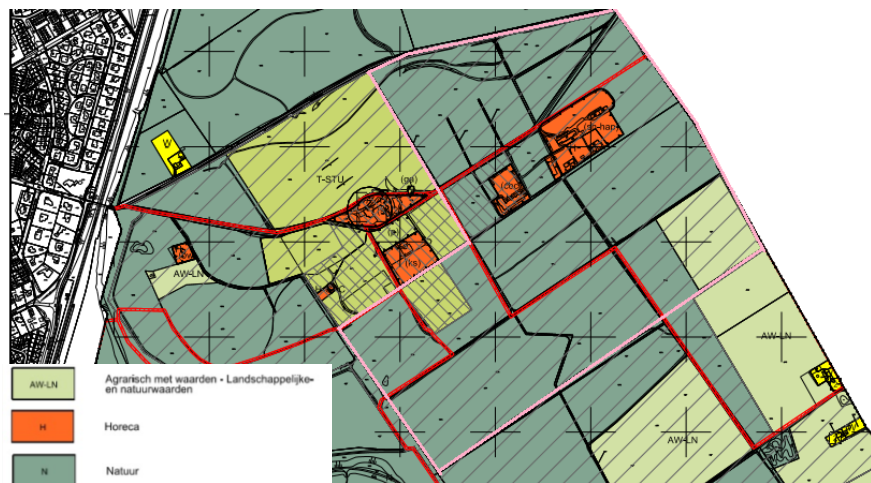
De gronden binnen het plangebied kennen de bestemmingen (in de beheersverordening 'besluitvlakken' genoemd) Natuur, Agrarisch met waarden –Landschappelijke en natuurwaarden en Tuin. Tevens kent het plangebied de dubbelbestemming Waarde –archeologie 5 en de gebiedsaanduiding Landgoed.

In het plangebied is het congrescentrum 'De Stijgbeugel' gelegen. Dit congrescentrum kent de bestemming Horeca met functieaanduiding 'congrescentrum'. Binnen deze functieaanduiding zijn congresdoeleinden, consument-verzorgende dienstverlening, hotelfaciliteiten, een zwembad en tennisvelden toegestaan.

In het plangebied is tevens een voormalig klooster gelegen: het Dominicus-complex. Dit complex kent de bestemming Horeca met aanduiding 'Hotel/appartementen'. Binnen deze functieaanduiding is de bedrijfsmatige exploitatie van een appartementenhotel toegestaan.

De bestemming 'Natuur' borgt het behoud, herstel en de ontwikkeling van bestaande ecologische en cultuurhistorische waarden. Binnen deze bestemming wordt ook recreatief medegebruik mogelijk gemaakt. Binnen de gebiedsaanduiding 'Landgoed' die op het plangebied ligt wordt de bescherming, instandhouding, behoud en herstel van specifieke waarden van Landgoed Jachtslot de Mookerheide geborgd.

Om het planvoornemen mogelijk te maken is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

Vigerende beheersverordening met plangebied indicatief.

1.4. Leeswijzer

In het voorliggende bestemmingsplan wordt na dit inleidende hoofdstuk in hoofdstuk 2 het plan zelf beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleid van de verschillende overheden dat van toepassing is. In hoofdstuk 4 en 5 worden resp. de milieutechnische en planologische aspecten beschreven. De financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het initiatief wordt verantwoord in het daaropvolgende hoofdstuk. In hoofdstuk 7 volgt de procedure.

1.5. Bestaande situatie

Landgoed Jachtslot de Mookerheide, waarbinnen het plangebied is gelegen, is grotendeels eigendom van Natuurmonumenten. Het landgoed kent specifieke ecologische en cultuurhistorische waarden. De cultuurhistorische waarden hangen met name samen met buitenplaats Jachtslot de Mookerheide dat op het landgoed is gelegen. Deze buitenplaats is aangewezen als beschermd Rijksmonument.

De ecologische waarden hangen samen met het feit dat het landgoed een natuurgebied is. Het natuurgebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland.

De bestaande situatie is toegelicht in het inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide dat als bijlage bij voorliggend bestemmingsplan hoort. In dit plan is tevens het bestaande beheer van Natuurmonumenten voor het plangebied, beschreven.

1.6. Beoogde situatie

1.6.1. Planvoornemen

In de toekomstige situatie wordt het plangebied in gebruik genomen als een natuurgebied waarbinnen natuurbegraven mogelijk is. Ten behoeve van de nieuwe functie worden enkele *inrichtingsmaatregelen* voorzien. In het inrichtings- en beheerplan zijn deze maatregelen nader uitgewerkt:

- het verwijderen van 1.600 m² aan bestaande bebouwing binnen het plangebied. Deze bebouwing betreft het gehele Dominicus-complex dat bestaat uit gebouwen met meerdere bouwlagen.
- het realiseren van een ceremonieruimte in het bestaande congrescentrumgebouw (Stijgbeugel);
- het realiseren van een schuur ten behoeve van natuurbeheer van 200 m²;
- het realiseren van een 'bosparkeerplaats' binnen en buiten het bestaande bouwvlak;
- de aanleg van 2,8 kilometer nieuwe halfverharde slingerpaden in samenhang met het opheffen van een zelfde lengte aan bestaande paden binnen en buiten het plangebied;
- het omvormen een lariks-opstand van 1,6 hectare naar een heischraal grasland.

Foto congresgebouw Stijgbeugel.

In het kader van het gebruik van de natuurbegraafplaats *worden nieuwe beheermaatregelen* voorzien. Ook deze maatregelen zijn nader uitgewerkt in het inrichtings- en beheerplan.

- beheer natuurbegraafplaats, zoals regelmatig onderhoud aan de paden;
- natuurbegraven: het realiseren van natuurgraven conform ecologisch werkprotocol.

De nieuwe inrichtings- en beheermaatregelen zijn toegelicht in het inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide dat als bijlage bij voorliggend bestemmingsplan hoort.

Naast nieuwe inrichtings- en beheermaatregelen wordt binnen het plangebied het bestaande natuurbeheer van Natuurmonumenten voortgezet. Het natuurbeheer is primair gericht op het versterken van het NNN en het realiseren van de natuurdoelen die gesteld zijn in het provinciale Natuurbeheerplan. De huidige, in het plangebied aanwezige, natuurbeheertypen blijven tijdens de exploitatie als natuurbegraafplaats als doelstelling behouden. Doordat het plangebied voornamelijk bestaat uit bossen, is het beheer vooral gericht op bosomvorming van monotone bosopstanden met een hoge dichtheid naar structuurrijke loofbossen en het terugdringen van exoten en het ontwikkelen van bosranden. De ontwikkeling van het parkbos en de lanenstructuur en het behoud van cultuurhistorische elementen.

De komst van de natuurbegraafplaats geeft een impuls aan het sneller bereiken van de ambities van Natuurmonumenten op Landgoed Jachtslot De Mookerheide, door een extra investering in natuurontwikkelingsmaatregelen.

In de volgende tekening is de inrichting van het plangebied in de toekomstige situatie weergegeven.

Beoogde situatie plangebied.

1.6.2. *Vergelijking vigerende en toekomstige mogelijkheden*

Om het gebruik van het plangebied voor natuurbegraven mogelijk te maken krijgt het bestemmingsvlak Horeca met functieaanduiding 'congrescentrum' de bestemming Maatschappelijk. De vigerende bestemming staat commerciële activiteiten zoals een zwembad, tennisvelden, consumentverzorgende dienstverlening en hotelfaciliteiten, toe. Ook feesten en partijen zijn mogelijk.

De toekomstige gebruiksmogelijkheden van het bestemmingsvlak Maatschappelijk; ceremonieruimte en bezoekers- en informatiecentrum met daaraan gerelateerde horeca-activiteiten, kantoor en kleinschalige detailhandel zijn minder omvangrijk dan de vigerende gebruiksmogelijkheden.

Ook de bestemming Horeca met functieaanduiding 'hotelappartementen' ter plaatse van het voormalige kloostercomplex verdwijnt. Deze vigerende bestemming maakt een appartementencomplex van 60 appartementen mogelijk van 100 m² per appartement. Dit bestemmingsvlak (in totaal 20.600 m²) wordt omgezet naar de bestemming Natuur met functieaanduiding 'natuurbegraven'. In dit deel van het plangebied wordt de schuurten behoefte van natuurbeheer mogelijk gemaakt. De toekomstige gebruiksmogelijkheden van dit perceel zijn substantieel minder dan de vigerende gebruiksmogelijkheden.

Het gehele plangebied exclusief het bestemmingsvlak Maatschappelijk krijgt de bestemming Natuur. De delen van het plangebied met de bestemmingen Tuin en Agrarisch met waarden en het Dominicus-complex met de bestemming Horeca (1,1 ha, 3,1 ha en 2,06) worden hiertoe omgezet naar de bestemming Natuur.

Binnen de bestemming Natuur wordt de natuurbegraafplaats mogelijk gemaakt binnen de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur-natuurbegraafplaats'. Hieronder worden de effecten van de nieuwe gebruiksmogelijkheden binnen de bestemming natuur vanwege de natuurbegraafplaats beschreven.

Effecten van het realiseren van natuurgraven

Binnen het gebied met de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur-natuurbegraafplaats' wordt het delven van natuurgraven mogelijk gemaakt. Natuurgraven worden aangelegd aan de hand van het ecologisch werkprotocol. Het werkprotocol ziet er op toe dat de natuur voorop staat bij het natuurbegraven, waardoor er geen schade aan kwetsbaar habitat optreedt of bijzondere soorten nadelig effect ondervinden. Bij het delven van de natuurgraven wordt eerst de aanwezige vegetatie zorgvuldig opzij gezet om bij het sluiten van het graf weer ter plaatse te worden aangebracht. Daarnaast is er speciale aandacht voor het weer zorgvuldig in de juiste volgorde terugplaatsen van de verschillende bodemlagen.

Hiermee blijft de oorspronkelijke vegetatie en bodemopbouw behouden. Een ter zake kundige ziet hier zoals voorgeschreven in het werkprotocol

op toe. In de natuurtoets, die als bijlage onderdeel uitmaakt van voorliggend bestemmingsplan, wordt geconcludeerd dat met deze werkwijze geen kwaliteitsverlies van de bestaande vegetatie optreedt.

Nadat een plek benut is na een begrafenis wordt deze vervolgens aan de natuur overgelaten en vinden behalve vanuit de natuurdoelen noodzakelijke beheeringrepen (uitvoering van het reguliere beheer) op die plek geen activiteiten plaats.

Als borging dat Natuurbegraven een tijdelijke functie betreft en daarmee eindig als actieve natuurbegraafplaats, kiest Natuurbegraven Nederland ervoor om een percentage van 10% als maximum op te nemen in de planregels. Dit houdt in dat maximaal 10% van het gebied met functieaanduiding natuurbegraafplaats daadwerkelijk gebruikt kan worden voor natuurgraven. Dit wil niet zeggen dat er ook daadwerkelijk op 10% van het gebied begraven zal worden. Het borgt dat natuurbegraven daadwerkelijk een tijdelijke functie is, aangezien de grafrechten voor onbepaalde tijd worden uitgegeven en dat het ten alle tijden onderschikt blijft aan de hoofdbestemming natuur.

Na een aanloop van ca 5 jaar na opening natuurbegraafplaats wordt uitgegaan van gemiddeld 250 tot 350 begrafenis per jaar. Over een periode van 40 tot 60 jaar zal de natuurbegraafplaats in gebruik zijn. De natuurbegraafplaats bestaat uit circa 39 hectare bosgebied. De gemiddelde grafdichtheid in het bos is 250 natuurgraven/ha. De grafdichtheid zal binnen het bosgebied groter of kleiner zijn afhankelijk van de aanwezigheid of te ontwikkelen natuurwaarden en het daarvoor gevoerde beheer. Het reguliere beheer zoals beschreven in het inrichtings- en beheerplan is leidend.

Zo zullen er bijvoorbeeld in het ene geval geen natuurgraven worden gerealiseerd vanwege rustgebied voor fauna zoals de omgeving van een dassenburcht. In het andere geval bijvoorbeeld bij groepskap in opstanden van Amerikaanse Eik, kunnen meer graven geplaatst worden omdat er een grotere open plek ontstaat waar natuurgraven passend is. In het natuurgebied ligt mede door sloop van het Dominicus-complex ca. 7 ha open, (brem) grasland. In dit open terrein is de draagkracht van de natuur groter (ca. 650 natuurgraven/ha). Daarmee zal het aantal natuurgraven in het totale gebied komen op maximaal 14.300 graven. Dit blijft ruim binnen de 10% die Natuurbegraven Nederland hanteert als maximum grondgebruik voor natuurgraven.

Graven worden eenmalig geopend en weer gesloten. Er wordt niet 'op elkaar' begraven. Graven zullen nooit worden geruimd, ook niet nadat alle graven vergeven zijn.

Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide blijft een natuurgebied. Het beheer en het gebruik zullen dus gericht zijn op het behoud van de bestaande (beschermde) natuurwaarden, toename van biodiversiteit en het ontwikkelen van nieuwe natuur. De natuurwaarden worden gemonitord middels periodiek inventarisatie-onderzoek.

In de natuurtoets wordt geconcludeerd dat de effecten van het realiseren van natuurgraven conform het werkprotocol niet in strijd zijn met natuurwetgeving en derhalve aanvaardbaar.

De toekomstige impact van het realiseren van natuurgraven is klein.

Effecten door menselijke aanwezigheid vanwege de natuurbegraafplaats

Voor Natuurbegraven Nederland prevaleert natuur ten allen tijden. Dat houdt bijvoorbeeld in dat als een vogel broedt in de nabijheid van het graf, dat daar nadrukkelijk rekening mee wordt gehouden door het kwetsbare gedeelte af te zetten. Mocht bijvoorbeeld een das een nieuwe burcht maken, dan is een eventueel graf niet meer beschikbaar voor begraven en wordt een andere plek uitgezocht. Het werkprotocol bepaalt hoe hiermee wordt omgegaan, zodat er geen verstoring en of schade kan ontstaan aan kwetsbare flora en fauna.

In het protocol wordt daarnaast een maximum gesteld aan het aantal personen dat wordt toegelaten bij de ter aardebestelling (besloten kring, zoals in de kerk). Voor de Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide is dit 50 personen. Dit houdt in dat dit het maximaal aantal mensen is dat van de paden af mag wijken. Dit mag enkel onder begeleiding van de beheerder. Overige nabestaanden wordt verzocht om op de paden te blijven. Hiermee wordt voorkomen dat bij een drukke uitvaart veel mensen rondom het graf staan. Op Natuurbegraafplaats Heidepol wordt dit in voorkomende gevallen deze regel al toegepast. Als de natuur vertrapt wordt door grote groepen bezoekers dan is dat moeilijk uit te leggen vanuit de filosofie van Natuurbegraven Nederland maar ook voor de mensen die daar een graf gekocht hebben. Natuurbegraven Nederland heeft als uitgangspunt de eeuwigdurende grafrust in een natuurgebied.

De toekomstige impact van de menselijke aanwezigheid vanwege de natuurbegraafplaats is klein.

Bij vergelijking van de ruimtelijk impact op het plangebied op basis van de vigerende beheersverordening en de ruimtelijke impact op basis van voorliggend bestemmingsplan dan kan geconcludeerd worden dat de impact op basis van voorliggend bestemmingsplan substantieel minder is.

De vigerende beheersverordening maakt ter plaatse van de Stijgbeugel onder andere feesten en partijen mogelijk, een zwembad en een tennisbaan. Ter plaatse van het Dominicus-complex is een appartementenhotel met 60 appartementen mogelijk dat dag en nacht veel bezoekers genereert.

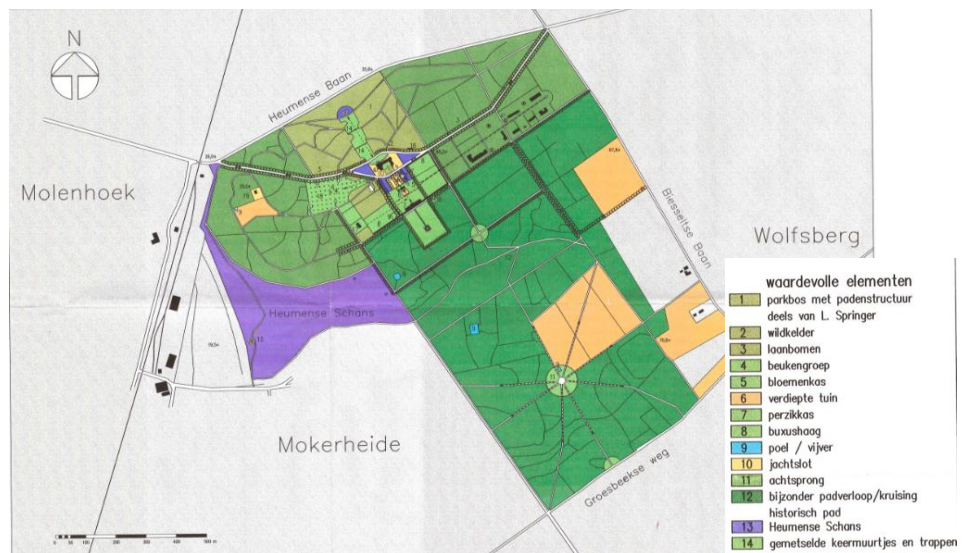
Voorliggend bestemmingsplan maakt alleen een natuurbegraafplaats mogelijk waarbij het realiseren van natuurgraven, uitvaartceremonies en bezoek aan het informatiecentrum worden mogelijk gemaakt.

De toekomstige ruimtelijke impact op het plangebied is substantieel minder dan de impact die binnen de vigerende beheersverordening mogelijk is.

Vertaalslag vigerende regels

In voorliggend bestemmingsplan is een vertaalslag gemaakt op de vigerende bestemmingsregels waardoor het bestemmingsplan beter aansluit bij de nieuwe situatie.

In het vigerende bestemmingsplan is een gebiedsaanduiding Landgoed opgenomen onder de algemene aanduidingsregels. De gebiedsaanduiding bestaat uit een aanlegvergunningenstelsel dat vrijwel gelijk is aan het aanlegvergunningenstelsel binnen de bestemming Natuur. Aan de gebiedsaanduiding is een tekening gekoppeld: de Structuurschets Landgoed Mo(o)kerheide. Op deze schets zijn waardevolle elementen en beheersdoelen op Landgoed Jachtslot de Mookerheide weergegeven. *Alle waardevolle elementen en de na te streven beheersdoelen op de Structuurschets komen overeen met waardevolle elementen en beheersdoelen die in het inrichtings- en beheerplan voor Jachtslot de Mookerheide zijn opgenomen.* De gebiedsaanduiding Landgoed heeft derhalve voor onderhavig nieuw bestemmingsplan weinig toegevoegde waarde als gebiedsaanduiding binnen de bestemming Natuur.

Structuurschets Landgoed Mo(o)kerheide.

1.6.3. Natuurbegraven conform Natuurbegraven Nederland

De wijze waarop natuurbegraven conform Natuurbegraven Nederland wordt vormgegeven wordt hierna aan de hand van een aantal punten uiteengezet.

Natuurbehoud en natuurontwikkeling

Met de keuze voor natuurbegraven levert de mens ook na de dood een bijdrage aan natuurontwikkeling en natuurbehoud. *Op alle locaties van Natuurbegraven Nederland is het beheer gericht op een toename van de biodiversiteit en het versterken van ecologische waarden.* Omdat de natuur centraal staat wordt om de natuur zo min mogelijk te belasten zoveel

mogelijk gebruik gemaakt van natuurlijke materialen en is enkel een houten, vergankelijk gedenkteken toegestaan. Deze en andere voorwaarden voor een natuurgraf zijn in de bestemmingsregels vastgelegd.

Rust

Het grafrecht van de plek wordt notarieel vastgelegd bij het Kadaster. Het bij Natuurbegraven Nederland aangeschafte natuurgraf zal dus nooit worden geruimd, er heerst eeuwige grafrust. Na het vergeven van alle natuurgraven blijven de locaties behouden als opengestelde natuurgebieden. Hierdoor zijn de natuurgraven voor altijd bereikbaar voor nabestaanden.

Aanpak locatieontwikkeling

Natuurbegraven Nederland hecht er veel waarde aan dat in alle fasen van de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats zorgvuldig gehandeld wordt. Bij de ontwikkeling van een nieuwe natuurbegraafplaats worden belanghebbenden vroegtijdig betrokken (door onder andere informatie-avonden).

Onafhankelijke onderzoeksbureaus worden ingeschakeld om onderzoek te doen naar de ecologische, archeologische, aardkundige en maatschappelijke waarden, waterhuishouding en de verkeerssituatie van de locatie. De uitkomsten van de onderzoeken vormen de basis voor een waardevolle inrichting van de natuurbegraafplaats. Het bestaande boslandschap is een belangrijke vormgever voor een natuurbegraafplaats. Als er bijzondere natuur- en landschappelijke waarden aanwezig zijn in een gebied, is dat het uitgangspunt bij het ontwerp. Niet-natuurlijke ingrepen staan louter in functie van de natuurbegraafplaats en beperken zich tot de aanleg van een goede onverharde slingerpadenstructuur, halfverharde parkeer

plaatsen, een ceremonieruimte/informatieruimte (indien mogelijk in een bestaand gebouw) en enkele verrassende elementen zoals een mooie zichtlijn, bijzondere boomgroep of fraaie laan. Er wordt alleen inheemse, gebiedseigen beplanting aangebracht. Ten behoeve van de ecologische waarden op een natuurbegraafplaats hanteert Natuurbegraven Nederland een *ecologisch werkprotocol*.

Samenwerking Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland

Vereniging Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland hebben op woensdag 12 maart 2014 een overeenkomst getekend waarmee de ontwikkeling van natuurbegraafplaatsen in de natuurgebieden van Natuurmonumenten beoogd wordt. Na een periode van ongeveer 40 tot 60 jaar zijn alle graven uitgegeven en verdwijnt de functie van natuurbegraafplaats. De functie van natuurgebied blijft behouden.

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats op Landgoed Jachtslot de Mookerheide past binnen de kaders van het beleid van Natuurmonumenten en de overheid. Het bestaande beheer van NM dient als uitgangspunt

voor het te voeren beheer op de natuurbegraafplaats en is ontwikkeld in samenwerking met NM. Ook tijdens de gebruiksfase van de natuurbegraafplaats blijft de beheereenheid nauw betrokken bij de planvorming rondom de natuurbegraafplaats en het beheer ervan. De komst van de natuurbegraafplaats geeft een impuls aan het sneller bereiken van de ambities van NM in het beheergebied de Mookerheide door de investering in natuurontwikkelingsmaatregelen.

De natuurbegraafplaats maakt het mogelijk dat de visie van Natuurmonumenten op Landgoed Jachtslot de Mookerheide gerealiseerd wordt.

2. BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt het actuele algemene ruimtelijke beleidskader behandeld met conclusies over de betekenis van het beleidskader voor de planlocatie. Het specifieke sectorale beleid gericht op bepaalde thema's komt in Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten nader aan bod.

2.1. Rijksbeleid

2.1.1. *Wet Natuurbescherming*

Op 1 januari 2017 zal de Wet Natuurbescherming in werking treden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Er wijzigt ook inhoudelijk het nodige. Zo voorziet de Wet Natuurbescherming onder andere in een gewijzigd beschermingsregime van soorten en regelt ze dat provincies het bevoegde gezag worden voor de ontheffingverlening voor projecten en het vaststellen van vrijstellingsregelingen. De wet bevat mogelijkheid om regels vast te stellen bij lagere regelgeving. Omdat deze zogenaamde uitvoeringsregelgeving nog moet worden ingevuld, is het moeilijk om alle juridische gevolgen van de nieuwe wet op dit moment in te kunnen schatten. Duidelijk is dat de wijzigingen in natuurwetgeving consequenties kan hebben voor de uitvoering van projecten met een doorlooptijd na 1 januari 2017. De projecten die dan gaan lopen zullen getoetst moeten worden aan de nieuwe Wet Natuurbescherming en de overgangsregeling.

Door Bureau Waardenburg is een natuurtoets uitgevoerd waarbij op basis van bronnen- en veldonderzoek is bepaald of de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats effect heeft op beschermde soorten planten en dieren en de mogelijkheden voor mitigatie van de effecten zijn beschreven. In paragraaf 4.1. wordt nader ingegaan op deze natuurtoets.

2.1.2. *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld en in werking getreden. In deze visie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028. Daarmee moet Nederland concurrerend, bereikbaar en veilig worden.

Anders dan in de voormalige Nota Ruimte gaat de structuurvisie uit van het adagium 'decentraal, tenzij'. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Twee van de 13 belangen zijn relevant voor onderhavige ontwikkeling:

- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.

- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.

Onderhavige ontwikkeling is gelegen in het Nationaal Natuurnetwerk en is gelegen op een landgoed met rijksmonumentale waarden. In het kader van het Nationaal Natuurnetwerk is een natuurtoets uitgevoerd waarin de ontwikkeling is getoetst aan de 'Spelregels EHS' van het ministerie LNV 2007.

In het kader van de cultuurhistorische waarden binnen het plangebied is een quickscan cultuurhistorie uitgevoerd waarin aanbevelingen zijn gedaan wat betreft de inrichting en het beheer van het plangebied. De aanbevelingen zijn bij de planontwikkeling meegenomen.

De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vormt derhalve geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

De resultaten van de natuurtoets zijn beschreven in paragraaf 4.1. en de resultaten van de quickscan cultuurhistorie zijn beschreven in paragraaf 4.11. van deze toelichting. De onderzoeken zelf zijn als bijlage aan de toelichting toegevoegd.

2.1.3. *Bro; ladder voor duurzame verstedelijking*

In artikel 3.1.6 van het Bro is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' opgenomen. Deze ladder stelt eisen aan de onderbouwing in bestemmingsplannen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De toelichting dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. er wordt beschreven dat een voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
2. er wordt beschreven in hoeverre de behoefte zoals beschreven in trede 1 binnen bestaand stedelijk gebied kan worden opgevangen;
3. indien de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden opgevangen wordt aanvullend beschreven in hoeverre locaties buiten bestaand stedelijk gebied passend ontsloten zijn of zodanig worden ontwikkeld, gebruik makend van verschillende middelen van vervoer.

De definitie voor een stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1, lid 1, Bro) luidt als volgt: *Stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.*

Uit de definitie (niet limitatief) en ook uit de nota van toelichting behorende bij het Bro blijkt dat de aanleg van natuurbegraafplaatsen niet aan te merken is als een stedelijke ontwikkeling: de activiteit maakt geen onderdeel uit van de definitie (gericht op bouwwerken) en uit de nota van toelichting op het Bro blijkt dat de regeling is gericht op het tegengaan van leegstand.

De natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide kan niet worden aangemerkt als een 'stedelijke ontwikkeling'. Een nadere toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet aan de orde.

2.1.4. *Wet op de Lijkbezorging*

De wet op de Lijkbezorging regelt de lijkbezorging in ruime zin. Hieronder vallen onderdelen zoals de locatie en beheer van een bijzondere begraafplaats. De wet geeft aan dat een bijzondere begraafplaats kan worden aangelegd en in stand kan worden gehouden door een privaatrechtelijke rechtspersoon. De wet regelt voorts dat de gemeenteraad bevoegd gezag is in het aanwijzen van de locatie van de begraafplaats.

De wet schrijft daarnaast voor dat er een register dient te worden bijgehouden met de begraven lijken en een nauwkeurige aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn. In de administratie van de natuurbegraafplaats zal een register worden bijgehouden met GPS-coördinaten van graven die gereserveerd zijn en de begravingen op de natuurbegraafplaats. Dit wordt gedaan omdat er na verloop van tijd geen zichtbare herkenningspunten meer zullen zijn op de plek van het graf.

2.1.5. *Besluit op de lijkbezorging*

Het besluit op de lijkbezorging regelt onder meer de wijze van begraven en de inrichting van een graf. Zo regelt dit besluit dat bij het begraven geen gebruik mag worden gemaakt van kunststof of metalen omhulsels. Dit sluit aan bij het concept van 'natuurbegraven', waarbij alleen gebruik gemaakt mag worden van natuurlijke materialen die gemakkelijk afbreken en vergaan in de bodem.

Er zijn diverse uitgangspunten waar rekening mee gehouden dient te worden bij de inrichting van een graf. Zo wordt aangegeven dat er minimaal 65 centimeter grond bovenop de kist of het omhulsel moet worden aangebracht. De afstand tussen kisten bedraagt minimaal 30 centimeter. Daarnaast zal de kist of het omhulsel zich 30 centimeter boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand moeten begeven. Uitgaande van een kisthoogte van 50 centimeter, betekent dit dat de grondwaterstand 145 centimeter beneden maaiveld moet blijven.

In het besluit wordt tevens aangegeven dat de afstand van een graf tot aan de erfafscheiding ten minste één meter dient te bedragen.

Bij het gebruik van het plangebied als natuurbegraafplaats kan voldaan worden aan de vereiste afstand tussen het omhulsel van een lichaam en de GHG. Ook in de afstand tussen een natuurgraf en de erfafscheiding wordt voorzien. Het Besluit op de Lijkbezorging staat het gebruik als natuurbegraafplaats niet in de weg.

In paragraaf 4.2. van deze toelichting wordt nader ingegaan op het grondwaterniveau binnen het plangebied.

2.1.6. *Inspectierichtlijn Lijkbezorging*

De inspectierichtlijn lijkbezorging kan worden gezien als een advies van de inspectie van de volksgezondheid voor de milieu hygiënische aspecten van de lijkbezorging. In de richtlijn komt naar voren dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats. Ook wordt aangegeven dat de afstand tussen de begraafplaats en een woning, 20 tot 30 meter dient te bedragen en er een erfafscheiding dient te zijn die de privacy waarborgt.

Verder wordt in deze inspectierichtlijn aangegeven dat geluidshinder vanuit de nabije omgeving voorkomen dient te worden. Het is bijvoorbeeld ongewenst dat een begrafenistoetspraak door geluidhinder wordt verstoord. Er moet daarom worden gestreefd naar een geluidbelasting van niet meer dan 40 dB(A).

Aan de adviezen in de inspectierichtlijn lijkbezorging kan op Jachtslot de Mookerheide worden voldaan. De bodem bestaat uit zandgrond, er liggen geen woningen op korte afstand en er zijn geen geluidhinder veroorzakende inrichtingen in de omgeving.

2.2. Provinciaal beleid

2.2.1. *Provinciaal Omgevingsplan Limburg en Omgevingsverordening*

Op 12 december 2014 is door Provinciale Staten van Limburg het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2014) vastgesteld en op 11 november 2016 opnieuw geconsolideerd. Het POL is een integraal plan voor het omgevingsbeleid voor het grondgebied van de Provincie Limburg. Dit houdt in dat het POL zowel een streekplan, een milieubeleidsplan, een waterhuishoudingsplan, een verkeers- en vervoersplan alsook een grondstoffenplan is. Voorliggende planontwikkeling dient te worden getoetst aan het provinciale beleid zoals dit is opgenomen in het POL 2014.

Het plangebied is gelegen in het landelijk gebied van Limburg, hier worden de volgende zones onderscheiden:

- goudgroene natuurzone
- zilvergroene natuurzone;
- bronsgroene landschapszone en;
- buitengebied.

Het plangebied is gelegen in de goudgroene natuurzone.

Goudgroene natuurzone

Gebieden die liggen in de 'Goudgroene natuurzone' zijn gebieden waar natuur en natuurontwikkeling het primaat hebben vanwege de voorkomende waardevolle flora en fauna. De goudgroene zone betreft het Limburgse deel van het nationale natuurnetwerk en omvat de belangrijkste bos- en natuurgebieden, waaronder Natura2000-gebieden, inclusief de reeds gerealiseerde areaaluitbreidingen natuur, en de nog te realiseren areaaluitbreidingen natuur.

Naast bos- en natuurgebieden omvat de zone ook andere gebieden, zoals wegen en verspreide bebouwing van met name agrarische bedrijven.

De planologische bescherming van de 'Goudgroene natuurzones' krijgt vorm in de Omgevingsverordening.

Uitsnede provinciaal omgevingsplan met indicatief plangebied..

Goudgroene natuurzone

Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied dat deel uitmaakt van de 'Goudgroene natuurzone', maakt geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

De inrichting en beheer van de natuurbegraafplaats is primair gericht op het versterken van de Goudgroene natuurzone en het realiseren van de natuurdoelen die gesteld zijn in het provinciale Natuurbeheerplan.

Met de natuurtoets die als bijlage bij onderhavig plan is gevoegd, is aangetoond dat de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet aangetast worden.

Ondanks deze conclusie uit de natuurtoets is Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland met de provincie Limburg overeengekomen, dat in het kader van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats een extra kwaliteitsimpuls wordt geleverd ter verbetering van de Goudgroene natuurzone op basis van het instrument 'kleinschalige ingreep' artikel 2.6.5. uit de Omgevingsverordening Limburg 2014.

De afspraken over de extra kwaliteitsimpuls zijn vastgelegd in een overeenkomst.

.

De Provincie realiseert de extra kwaliteitsimpuls.

De overeenkomst dient getekend te zijn door alle partijen uiterlijk ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan. De overeenkomst gaat in op het moment dat het bestemmingsplan onherroepelijk is

Foto's plangebied.

2.2.2. *Natuurvisie Limburg 2016*

Op 10 februari 2017 is Natuurvisie Limburg 2016 vastgesteld. De provincie beschrijft in deze visie de volgende doelen: behoud en herstel van de biologische diversiteit en vermaatschappelijking van de natuur. Natuurbegraaven past goed binnen het doel van vermaatschappelijking van de natuur.

In de natuurvisie is opgenomen dat iedere ontwikkeling van een natuurbegraafplaats maatwerk is waarbij aspecten als omgeving, ruimtelijke ordening en verkeer van belang zijn. Het oprichten van een natuurbegraafplaats in goudgroene gebieden is veelal mogelijk zolang de natuurlijke kenmerken en waarden van de locatie in goudgroen niet worden aangetast. Voor Natura 2000- gebieden geldt dat natuurbegraafplaatsen niet strijdig mogen zijn met de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Ter oriëntatie op de draagkracht van een gebied is het Alterra-rapport 1789 'Terug naar de natuur, 2009' een goed eerste uitgangspunt.

In de natuurtoets, die als bijlage bij voorliggend plan hoort, is aangetoond dat de natuurlijke kenmerken en waarden van de goudgroene zone niet worden aangetast door de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats. In de natuurtoets zijn de bevindingen over de draagkracht van een gebied zoals opgenomen in genoemd Alterra rapport meegenomen.

2.3. Gemeentelijk beleid

2.3.1. Landschapsonwikkelingsplan

Het landschapsonwikkelingsplan uit 2009 geeft de visie van de gemeente op het landschap, de bestaande kwaliteiten en de gewenste ontwikkelingen. Het plangebied is gelegen binnen het deelgebied 'de stuwwal'. Het deelgebied 'de stuwwal' valt vrijwel geheel binnen het nationaal natuurnetwerk, waardoor natuur de overheersende functie is binnen dit deelgebied. Voor de stuwwal streeft de gemeente naar een soortenrijk bos afgewisseld door heidevelden, schrale graslanden en kleine akkers met kruidenrijke randen. Zandpaden met brede schrale bermen verbinden de verschillende heidevelden en open schrale plekken (droge ecologische verbindingzone). De afwisseling tussen open en besloten, nat en droog en voedselrijk en voedselarm vergroot de ecologische waarde van de stuwwal.

Voor het plangebied zijn de volgende specifieke ambities van belang:

- Droge ecologische verbindingen.
- Duurzame laanbeplanting – Behoud en herstel van waardevolle en karakteristieke laanstructuren.
- (Cultuur-)historisch aanknopingspunt – Realisatie kwaliteitsimpuls cultuurhistorie.

De inrichtings- en beheersmaatregelen binnen onderhavig planvoornemen zoals beschreven in het inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide sluiten aan bij de ambities van de gemeente Mook en Middelaar zoals beschreven in het landschapsonwikkelingsplan.

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats past binnen de ambities van de gemeente zoals verwoord in het landschapsonwikkelingsplan.

2.3.2. Structuurvisie Toerisme en recreatie

De gemeente Mook en Middelaar heeft een grote ambitie op het gebied van recreatie en toerisme.

Het gebied rondom het Jachtslot wordt in de structuurvisie aangewezen als ontwikkelingsruimte voor dag- verblijfsrecreatie, onder andere door de aanwezigheid van het Jachtslot Mookerheide. Tevens is het Jachtslot Mookerheide aangewezen als toeristisch overstappunt (TOP). Een TOP bestaat uit een duidelijk aangegeven (gratis) parkeerplaats of treinstation voorzien van informatie over de lokale recreatiemogelijkheden in de nabijheid van horeca en waarvandaan diverse routes starten.

In overleg met de gemeente willen Natuurmonumenten en Natuurbegraafplaats Nederland invulling geven aan het versterken van het Jachtslot als Toeristisch Overstappunt (TOP). Tevens willen beide partijen een verdere invulling geven aan de functie van het Jachtslot in de gebiedsmarketing van de Mookerheide/Mook en omgeving. De huidige recreatieve

functie van het gebied Mookerheide zal door de natuurbegraafplaatsfunctie worden versterkt. Tevens zal de natuurbegraafplaats zorgen voor een economische basis onder het behoud en de ontwikkeling van Landgoed Jachtslot de Mookerheide en haar toeristisch recreatieve waarden.

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats past binnen de structuurvisie Toerisme en recreatie.

2.3.3. *Limburgs Kwaliteitsmenu*

Het Limburgs Kwaliteitsmenu is een uitwerking van het Provinciale Omgevingsplan Limburg (Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering). Sinds 1 januari 2012 zijn Limburgse gemeenten zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het Kwaliteitsmenu.

Het Limburgs Kwaliteitsmenu stelt regels voor het bouwen in het buitengebied in Limburg. Het LKM geldt voor alle 'rode ontwikkelingen' zoals woningbouw, een bedrijfsuitbreiding, nieuwe agrarische bedrijven enzo voorts. Dergelijke ontwikkelingen zijn alleen mogelijk indien een kwaliteitsverbetering van datzelfde buitengebied plaatsvindt. Enerzijds gaat het hierbij om het creëren van een ruimtelijke kwaliteitsverbetering op de plek van de ingreep, bijvoorbeeld afbraak van detonerende bebouwing en/of een harmonieuze inpassing in de landschappelijke structuur. Anderzijds is het beleid gericht op het realiseren van een kwaliteitsverbetering in groter verband in vorm van bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe natuur of landschapselementen.

Aangezien de verwachting was dat in de omgeving van het plangebied vrij weinig nieuwe ontwikkelingen zouden gaan plaatsvinden (de gronden maken immers onderdeel uit van de Beheersverordening Natuurgebieden) is voor het gebied geen gemeentelijke structuurvisie en derhalve ook geen specifiek LKM-beleid aanwezig in tegenstelling tot andere gebieden in de gemeente.

Binnen onderhavig planvoornemen is slechts in zeer beperkte zin sprake van een 'rode ontwikkeling'. Binnen het plan wordt de parkeerplaats buiten het bestaande bouwvlak vergroot en wordt een schuur ten behoeve van natuurbeheer gerealiseerd. Daartegenover staat een substantiële kwaliteitsverbetering in de vorm van de sloop van 1.600 m² aan bebouwing van het Dominicus-complex en de daarmee gepaard gaande bestemmingswijziging van Horeca naar Natuur.

Hiermee wordt het geringe verlies aan omgevingskwaliteit voldoende gecompenseerd en wordt een kwaliteitsverbetering van het gebied bereikt.

3. MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Bij de realisering van een planontwikkeling moet in de eerste plaats rekening worden gehouden met aspecten uit de omgeving die een negatieve invloed kunnen hebben op het plangebied. Dit geldt omgekeerd ook voor de uitwerking die de planontwikkeling heeft op zijn omgeving.

Voor onderhavig plan zijn de aspecten flora en fauna, water, milieu (bodem, geluid, luchtkwaliteit, geur, bedrijven en milieuzonering, externe veiligheid), cultuurhistorie, aardkunde, archeologie, verkeerskundige aspecten en kabels en leidingen onderzocht.

3.1. Flora en fauna

3.1.1. *Aanpak toetsing beschermde soorten*

De Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet zijn per 1 januari 2017 vervangen door de Wet natuurbescherming. Relevante bepalingen voor soorten staan in 'Hoofdstuk 3 Soorten'.

Bij de uitvoering van het bestemmingsplan zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren. Als de uitvoering leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen. De verbodsbepalingen uit de oude Flora- en faunawet (Artikel 8 t/m 13) zijn in de Wet natuurbescherming opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime.

3.1.2. *Nee tenzij toets Natuurnetwerk Nederland*

Het plangebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het ruimtelijke beleid voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de NNN het 'nee, tenzij'-regime. Als een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-toets met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden. Eventuele nadelige effecten moeten worden gemitigeerd en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Als een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden (zie 'Spelregels EHS', ministerie van LNV, 2007).

Een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN is niet toegestaan. Tenzij:

- Er sprake is van redenen van groot openbaar belang.
- Er geen alternatieven zijn.
- De resterende schade (na mitigatie) wordt gecompenseerd

Door Bureau Waardenburg BV is een natuurtoets uitgevoerd waarbij de ontwikkeling van Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide is getoetst in het kader van soortenbescherming en het Natuurnetwerk Nederland.

Het planvoornemen kent een lange fasering (tot enige tientallen jaren). De effectbeschrijving en de aanbevelingen voor aanvullende maatregelen hebben daarom alleen betrekking op de eerste periode (aanpassing/ingebruikname bebouwing, beperkte nieuwe halfverharde infrastructuur in om te vormen bospercelen).

Voor de ontwikkelingen kan men ervan uitgaan dat deze zijn afgestemd op het reguliere bos- en graslandbeheer binnen het terrein en dat bij het begraven conform het ecologisch werkprotocol alle regels worden gehanteerd die erop toezien dat flora en fauna geen nadelige effecten zullen ondervinden.

3.1.3. Conclusies beschermde soorten

De conclusies zijn opgesteld op basis van de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

- Bij begraven en aanleggen van nieuwe onverharde en halfverharde paden in het soortenrijke grasland hoeft geen rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van beschermde plantensoorten omdat deze niet voorkomen in het plangebied. Wel komen er een aantal meer bijzondere soorten voor waarop de zorgplicht van toepassing is.
- Bij de aanleg van nieuwe onverharde en halfverharde paden en het parkeerterrein zal rekening moeten worden gehouden met de aanwezigheid van hazelworm, alpenwatersalamander en zandhagedis (incidenteel en in lage dichtheden aanwezig). Het voorkomen van andere reptielen en beschermde amfibieën is op basis van de beschikbare informatie uitgesloten.
- Bij de kap van bomen voor de aanleg van onverharde en halfverharde paden (niet voorzien in planvorming) en parkeerplaats (wel voorzien in planvorming) zal rekening moeten worden gehouden met een mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, eekhoorn en boommarter. Voor kap moet nader onderzoek dan uitwijzen of er daadwerkelijk verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn.
- Bij aanleg van nieuwe onverharde en halfverharde paden en kap van bomen moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van een bewoonde dassenburcht. Wanneer voldoende afstand wordt gehouden zal geen verstoring met wezenlijke invloed plaatsvinden op de das. In de toekomst kunnen ook op andere plaatsen (bij)burchten ontstaan. Regels uit de soortenstandaard moeten hierbij worden aangehouden.
- Voorafgaande aan het verwijderen van de beplanting in het plangebied moet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Mogelijk zijn nesten van vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is, alsmede algemene vogelsoorten aanwezig. Het beleid inzake jaarrond beschermde nesten wordt naar verwachting ook na het ingaan van de Wnb voortgezet.
- Ten aanzien van alle overige voorkomende flora en fauna moet rekening worden gehouden met de zorgplicht. Onnodige schade aan flora en fauna dient te worden voorkomen. Zo worden koepelnesten van

bosmier bij voorkeur behouden. Ook in de Wnb is er sprake van een zorgplicht.

In de onderstaande tabel zijn de zeker of mogelijk in het plangebied voorkomende strikt(er) beschermde soorten opgenomen. Aangegeven is of en zo ja welke verbodsbepalingen worden overtreden en of een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming aan de orde is. Hierbij is ervan uitgegaan dat er adequate aanvullende maatregelen zullen worden uitgevoerd.

Soort	Voorkomen	Wnb ontheffing nodig?
Rapunzelklokje	zeker	Nee
Tongvaren	Zeker	Nee
Hazelworm	zeker	Nee*
Zandhagedis	incidenteel	Nee*
Alpenwatersalamander	incidenteel	Nee*
Eekhoorn	mogelijk	Ja, indien bomen met nestplaatsen verloren gaan.
Boommarter	mogelijk	Ja, indien bomen met nestplaatsen verloren gaan.
Steenmarter	mogelijk	Ja, indien bomen met verblijfplaats(en) verloren gaan.
Das	zeker	Ja, indien werkzaamheden op of vlakbij de burcht plaatsvinden.
Vleermuizen	mogelijk	Ja, indien bomen met nestplaatsen verloren gaan.
Vogels met jaarrond beschermd nest	mogelijk	Ja, indien bomen met nestplaatsen verloren gaan.

* Alleen noodzakelijk indien daadwerkelijk aanwezig en dat soorten over grotere afstanden verplaatst moeten worden, en aanvullende maatregelen genomen moeten worden om nieuwe verblijfplaatsen te realiseren.

Strikter beschermde soorten in het plangebied, overtredingen Wet Natuurbescherming.

3.1.4. Conclusies Natuurnetwerk Nederland

De wezenlijke kenmerken van het NNN – Goudgroene natuurzone beschouwd op landschaps- en beheertypenniveau worden niet aangetast. De plannen voor de natuurbegraafplaats staan de ontwikkeling en versterking van de wezenlijke waarden en kenmerken in de Goudgroene en de kwaliteiten in de Bronsgroene natuurzone (groene karakter, visueel ruimtelijke karakter) niet in de weg. Door het gelijktijdig ook sluiten van het appartementenhotel in het Dominicus-complex met bijbehorende horeca en overnachtingsmogelijkheid verdwijnt er een deel van het huidige recreatieve bezoek.

De totale verandering in ‘recreatief’ medegebruik van het plangebied als gevolg van het planvoornemen is daarmee relatief beperkt. En daarmee is de mogelijke verstoring veroorzaakt door de Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide ook beperkt.

Het gebruik en het beheer leidt op de langere termijn tot een toename van biodiversiteit en natuurkwaliteit in het NNN – Goudgroene natuurzone. Na de laatste natuurbegraving zal het beheer zich enkel nog richten op de gewenste natuurontwikkeling (biodiversiteit) en behoud van de natuurwaarden.

De ontwikkelingen passen binnen het beleid en de natuurvisie en beheerplan van terreineigenaar Natuurmonumenten dat voorziet in de gewenste bosvorming, bosrandontwikkeling en herstel en behoud van cultuurhistorische waarden, alsmede ook het realiseren van een recreatieve zonering waarbij het jachtslot een van de concentratiepunten is. Natuurbegraaven is daarnaast niet van invloed op de recreatieve beschikbaarheid van het terrein.

Daarnaast wordt door de functie wijziging van de Stijgbeugel (conferentiecentrum naar maatschappelijk) en sloop van het Dominicus-complex een werkelijke bijdrage geleverd aan het totale oppervlak NNN. Bebouwd terrein wordt omgevormd tot natuurterrein.

3.1.5. *Conclusies Boswet / Wet natuurbescherming*

Kap van bomen vindt - uitgezonderd mogelijk enkele individuele bomen bij de aanleg van nieuwe paden - uitsluitend plaats binnen het kader van het reguliere bosbeheer en de beheer- en beleidsplannen en -visies die hiervoor zijn opgesteld.

Uit de inrichting en het gebruik van de Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide vloeien vanuit de Boswet en daarmee ook de Wet Natuurbescherming geen aanvullende verplichtingen voort. Wel is voor de omvorming van het Lariksbosje (1,6 hectare, zie IB-plan) de Wnb (meldings en herplantplicht) van toepassing.

3.1.6. *Conclusies Natuurbeschermingswet / Wet natuurbescherming*

Het gebied maakt geen deel uit van in het kader van deze wetgeving beschermde natuurgebieden. Meest nabij gelegen beschermde natuurgebieden liggen op een dermate grote afstand dat als gevolg van de ontwikkeling en het gebruik van de Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide geen effecten zijn te voorzien op beschermde natuurgebieden.

3.1.7. *Mitigerende maatregelen*

Zowel uit de Wet natuurbescherming als uit het NNN vloeien verplichtingen voort om de effecten te mitigeren. Deze zijn in de natuurtoets beschreven en tevens in het ecologisch werkprotocol opgenomen.

Het aspect flora en fauna staat een goede ruimtelijk ordening in relatie tot de ontwikkeling van Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide niet in de weg.

3.2. Waterparagraaf

Vanaf 1 november 2003 is de watertoets juridisch verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro). De watertoets omvat het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de in ruimtelijke plannen voorkomende waterhuishoud-

kundige aspecten. Het doel van de watertoets is, dat waterbelangen evenwichtig worden meegewogen in het planvormingsproces. Hierbij wordt een veilig, gezond en duurzaam watersysteem nagestreefd. Zowel waterkwantiteits- als waterkwaliteitsaspecten zijn daarbij van belang.

Bodem

In de bijlage bij de Inspectierichtlijn Lijkbezorging 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' is opgenomen dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats. Dit is de meest geschikte grond omdat het poriënvolume daarvan in de regel voldoende is om de vereiste gaswisseling op peil te houden. Uit het door Landslide uitgevoerde geohydrologisch quickscan, welke als bijlage bij onderhavig plan is gevoegd, blijkt dat de bodem bestaat uit zand en grind, goed doorlatend is en dat geen storende lagen aanwezig zijn tot een diepte van 10 meter minus maaiveld. Het bodemmateriaal mag voorts het proces van de lijkvertering niet in ongunstige zin beïnvloeden. Aangezien de aanwezige grond uit de juiste samenstelling bestaat hoeven er geen bodemingrepen plaats te vinden.

Oppervlaktewater

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig (wel kunstmatig).

Afvalwater

De ceremonieruimte ten behoeve van de natuurbegraafplaats is voorzien in het bestaande congrescentrum de 'Stijgbeugel'. Dit gebouw is voorzien van toiletten en een keuken welke zijn aangesloten op de riolering.

Hemelwater

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats voorziet in een afname van verharding. Door sloop van het kloostercomplex verdwijnt 1.600 m² bebouwing. Toegevoegd wordt 200 m² bebouwing ten behoeve van een beheerschuur. De halfverharde wandelpaden en de parkeerplaats zijn niet van invloed op de hydrologisch situatie omdat hemelwater van de halfverharding af kan lopen en ter plekke kan infiltreren in de bodem.

Grondwater

Ter bescherming van de bodem- en grondwaterverontreiniging is voor de realisatie van een natuurbegraafplaats, conform het Besluit op de lijkbezorging, een GHG van 1,35 meter minus maaiveld of dieper maatgevend. Uit het geohydrologisch onderzoek blijkt het grondwaterpeil op 60 tot 70 m-mv. Binnen het plangebied kan dus ruimschoots voldaan worden aan het Besluit op de lijkbezorging.

Het aspect water staat een goede ruimtelijk ordening in relatie tot de ontwikkeling van Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide niet in de weg.

3.3. Bodem

In het kader van een bestemmingsplan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Binnen het plangebied wordt in het kader van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats geen nieuwe gevoelige functie toegevoegd.

Bovendien zijn binnen het plangebied geen bodemverontreinigingen, saneringen of ondergrondse olietanks, benzinepompijnstallaties en dergelijke bekend (www.bodemloket.nl).

Het aspect bodem staat een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de ontwikkeling van Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide niet in de weg.

3.4. Explosieven

Het plangebied lag in de Tweede Wereldoorlog in 1944 en 1945 in frontgebied. Daardoor is er sprake van een risico op de aanwezigheid van conventionele explosieven. Er bestaat geen risico betreding van het gebied. Het risico heeft alleen betrekking op vergraven of anderszins roeren van de bodem.

In overleg met de gemeente Mook en Middelaar en in samenwerking met een bedrijf dat gespecialiseerd is in het opsporen van explosieven wordt een plan uitgewerkt voor explosievenopsporing tijdens de gebruiksfase.

3.5. Geluid

Externe werking

Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Deze wet geeft aan hoe er bij een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling om dient te worden gegaan met geluidhinder als gevolg van wegverkeer, industrie, spoorwegen en luchtvaart. In de Wet geluidhinder wordt een beperkt aantal typen objecten beschermd, de zogenoemde geluidsgevoelige objecten. De natuurbegraafplaats wordt in het kader van de Wet geluidhinder niet beschouwd als een geluidsgevoelig object. Een akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

In de inspectierichtlijn lijkbezorging is het advies opgenomen te streven naar een geluidbelasting van niet meer dan 40 dB(a). Doordat rondom het plangebied geen geluidhinder veroorzakende inrichtingen zijn gelegen is een dergelijk maximale geluidsbelasting haalbaar.

Geluidhinder

De natuurbegraafplaats zal naar verwachting nauwelijks geluidhinder gaan geven voor gevoelige objecten in de omgeving. In de directe omgeving van het plangebied zijn bovendien geen geluidgevoelige objecten gelegen. De dichtstbijzijnde woning is gelegen op ongeveer 400 meter.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

3.6. Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit. In de Wet luchtkwaliteit staan onder meer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen).
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

Het initiatief betreft de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats met een ceremonieruimte. Bij een gemiddelde begrafenis worden maximaal 37 auto's op het terrein verwacht, met een maximum van twee plechtigheden per dag. Het betreft hier een zeer beperkte ontwikkeling. Kleine ontwikkelingen dragen nauwelijks bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Gezien het feit dat de grens voor 'niet in betekende mate'-categorie voor 'woningbouwlocaties' op 1500 woningen ligt, kan geconcludeerd worden dat de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats in de categorie 'niet in betekende mate' valt. Bovendien is binnen de vigerende beheersverordening een veel groter aantal autobezoeke mogelijk vanwege het appartementenhotel en het congrescentrum.

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats zal geen significant negatief effect op de luchtkwaliteit veroorzaken. Derhalve hoeft geen onderzoek naar luchtkwaliteit plaats te vinden.

3.7. Geur

Vanaf 1 januari 2007 vormt de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) het toetsingskader als het gaat om geurhinder afkomstig van dierenverblijven en veehouderijen. De geuremissie is afhankelijk van het aantal en soort dieren dat binnen de inrichting aanwezig is. In de aan de Wgv gekoppelde Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is per diercategorie een geuremissiefactor vastgesteld. Daarnaast zijn minimale afstanden opgenomen vanaf een veehouderij tot een geurgevoelig object. Hierin is bepaald dat de minimale afstand voor de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object in het buitengebied 100 meter moet bedragen.

De ceremonieruimte wordt gerealiseerd in het bestaande congrescentrum met hotelfaciliteiten dat beschouwd kan worden als een geurgevoelige object. Daarnaast is het dichtstbijzijnde veehouderijbedrijf op ongeveer 300 meter afstand gelegen. Gelet op bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er geen veehouderijen in hun belangen worden geschaad.

3.8. Bedrijven en milieuzonering

Een goede ruimtelijke ordening voorziet in het voorkomen van voorzienbare hinder ten aanzien van omliggende bedrijven. Om de natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide mogelijk te maken wordt een functie aan bestaande gebouwen toegekend, in de vorm van een ceremonieruimte. Voor de bepaling of de beoogde ontwikkeling belemmerend werkt ten aanzien van de omliggende bedrijven is een inventarisatie gemaakt van de bedrijven in de omgeving en de bijbehorende richtafstanden uit de uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). In "Bedrijven en Milieuzonering" wordt onderscheid gemaakt tussen omgevingstype rustige woonwijk (geldt ook voor een rustig buitengebied) en het omgevingstype gemengd gebied.

Afstanden bedrijven t.o.v. natuurbegraafplaats

In de nabije omgeving van de natuurbegraafplaats ligt het bedrijventerrein Korendal. Korendal is bedoeld voor gemengde bedrijvigheid tot milieucategorie 5. Op het terrein zijn circa 15 bedrijven gevestigd en enkele bedrijfswoningen. De natuurbegraafplaats is op circa 370 meter gelegen vanaf het bedrijventerrein. Zodoende is de natuurbegraafplaats op een grote afstand gelegen waardoor belangen van deze inrichtingen in voldoende mate zijn beschermd.

Afstanden natuurbegraafplaats t.o.v. woningen

In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' kan voor een natuurbegraafplaats worden aangesloten bij de categorie begraafplaats (sbi-1). De grootste richtafstand bedraagt voor geluid 10 meter.

De afstand van de natuurbegraafplaats tot aan omliggende woningen is veel groter dan 10 meter. Hiermee is bij deze woningen een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd.

De op te richten natuurbegraafplaats heeft geen belemmerende werking ten opzichte van nabijgelegen bedrijven waarbij tevens in voldoende mate sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Een goed woon- en leefklimaat ter hoogte van de rond het plangebied gelegen woningen wordt in voldoende mate geborgd, aangezien de dichtstbijzijnde woning op ruim 400 meter afstand is gelegen.

3.9. Externe veiligheid

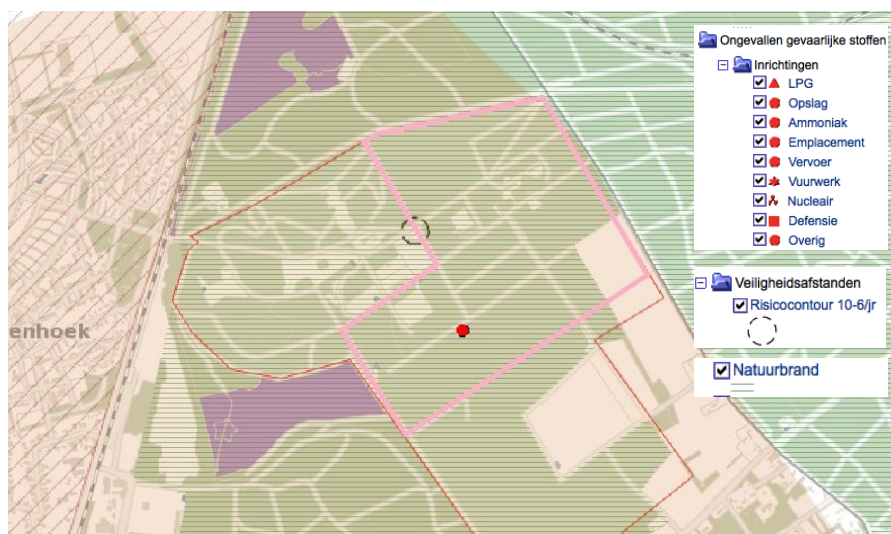
Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de richtlijnen voor vervoer gevaarlijke stoffen vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op twee maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Inrichtingen gevaarlijke stoffen in de omgeving van het plangebied

Volgens de risicokaart van de Provincie Limburg is in het plangebied een opslag van bestrijdingsmiddelen gelegen. Het is aannemelijk dat de aanduiding op deze plaats niet geheel juist is. In werkelijkheid is deze gesitueerd bij het kassencomplex net buiten het plangebied. Verder geeft de risicokaart aan dat aan de rand van het plangebied een propaangastank aanwezig is. Beide elementen, de opslag van bestrijdingsmiddelen en de propaangastank vormen gezien de aard van het plan geen belemmering voor het plan. Het aantal bezoekers is beperkt en de bezoekers zullen maar relatief kort in het gebied aanwezig zijn. Het aantal aanwezigen is daardoor dermate laag dat deze geen groepsrisico vormt.

Kwetsbare objecten

In de nabije omgeving zijn geen kwetsbare objecten gelegen.

Uitsnede Risicokaart met plangebied indicatief.

Natuurbrand

Het plangebied is aangewezen als gebied waar een grote natuurbrand kan ontstaan. Een natuurbrand kan zich in een droge periode snel en onvoorspelbaar ontwikkelen. De meeste natuurbranden ontstaan door menselijk onvoorzichtig handelen of kwaadwilligheid. Soms is er sprake van natuurinvloeden. Het groepsrisico en het plaatsgebonden risico zal door de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats derhalve niet toenemen.

Gezien het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat vanuit het aspect externe veiligheid geen belemmeringen bestaan voor de realisatie van de Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide.

3.10. Milieueffecten begraafplaatsen

Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide wordt ingericht conform de Wet op de lijkbezorging, het Besluit op de lijkbezorging en de Inspectierichtlijn Lijkbezorging. Met name in het Besluit op de lijkbezorging en de Inspectierichtlijn Lijkbezorging zijn voorschriften en adviezen opgenomen ten aanzien van milieu hygiënische aspecten van een begraafplaats. De inrichtingsadviezen in de Inspectierichtlijn Lijkbezorging en dan met name in de bijlage 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' zijn voor natuurbegraafplaatsen minder uitvoerig dan voor gewone begraafplaatsen vanwege de veel geringere effecten op het milieu. In de bijlage van de inspectierichtlijn zijn adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen opgenomen waaronder adviezen over een adequaat ontwaterings- en afwateringssysteem.

In de bijlage is opgenomen dat "de grond- en grondwatercriteria bij natuurbegraven geen belemmerend thema zijn omdat bij natuurbegraven sprake is van eeuwigdurende grafrust en ruiming op natuurbegraafplaatsen daardoor niet aan de orde is".

Onder andere door het feit dat lichamen niet worden geruimd is de intensiteit van begraven op een natuurbegraafplaats en daarmee de milieueffecten van het begraven, immers veel lager dan op een reguliere begraafplaats.

Uit onderzoek uitgevoerd door RIVM naar de samenstelling van het grondwater, oppervlaktewater en drainagewater bij 5 begraafplaatsen in samenwerking met de toenmalige Regionale Inspectie Milieuhygiëne Zuid-Holland en het Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden (Brinkman et al., 1987; Honing et al., 1988) is geen meetbare vervuiling gebleken door medicijnen of andere stoffen die in de bodem terechtkomen.

Dit wordt nog eens bevestigd in een afstudeeronderzoek van AGEL adviseurs (Van den Broek 2013), uitgevoerd naar de milieueffecten van begraafplaatsen in Noord-Brabant waaruit blijkt dat een begraafplaats naar alle waarschijnlijkheid beperkte tot geen gevolgen heeft voor de bodemkwaliteit (grond en grondwater).

Uit genoemde onderzoeken komt naar voren dat de milieueffecten van begraafplaatsen naar alle waarschijnlijkheid gering zijn. De milieueffecten van natuurbegraafplaatsen zijn daarnaast geringer dan van reguliere begraafplaatsen. In de bijlage 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' bij de Inspectierichtlijn Lijkbezorging wordt dit onderkend.

Door inrichting van de natuurbegraafplaats conform het Besluit op de lijkbezorging en de Inspectierichtlijn Lijkbezorging worden eventuele milieueffecten van de natuurbegraafplaats voorkomen.

3.11. Cultuurhistorie

De natuurbegraafplaats wordt aangelegd op Landgoed Jachtslot de Mookerheide in de nabijheid van de buitenplaats Jachtslot de Mookerheide waarvan zowel gebouwde objecten als de aanleg als zodanig als rijksmonument beschermd is.

Jachtslot Mookerheide

In verband met de cultuurhistorische waarden op het landgoed is een cultuurhistorische quickscan uitgevoerd door cultuurhistorisch adviesbureau RAAP. In deze quickscan, die als bijlage bij onderhavig plan is gevoegd, zijn de aanwezige cultuurhistorische waarden beschreven en zijn adviezen ten aanzien van de inrichting en het beheer van de natuurbegraafplaats geformuleerd.

De inrichting en het beheer vragen om terughoudendheid wat betreft toevoegingen die niet functioneel noodzakelijk zijn. Behoud gaat voor vernieuwing is het adagium van de monumentenzorg.

De cultuurhistorische quickscan heeft geleid tot onderstaande adviezen. De adviezen zijn meegenomen bij het opstellen in het inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide.

Algemeen

- Zorg voor een oprijlaan met halfverharding, wat een kwalitatief hoogwaardiger uitstraling heeft.
- Zorg voor uniformiteit van bebording.

Padenstructuur

- Bij het aanleggen van een nieuwe, slingerende padenstructuur moet deze structuur eigentijds vorm gegeven worden, zodat ze duidelijk als recente toevoeging en ondergeschikt aan de hoofdpadenstructuur herkenbaar is.

- Heraanleg van de verdwenen paden in het uiterste noorden, nabij de Heumensebaan, is aanbevelenswaardig als dit kan geschieden in de context van de nieuwe functie.

Omgang met relictten en karakteristieken

- Ga in de feitelijke uitvoering / bosomvorming zorgvuldig om met bijzondere relictten van de bosbouw uit het verleden.
- Denkbaar, vanuit behoud van de historische bosbouwkenmerken, is ook het behoud van kleine opstanden grove den.
- Het opener maken van het droogdal in combinatie met de heraanleg van het pad is vanuit cultuurhistorisch perspectief toe te juichen, mits het daarbij vooral gaat om verwijdering van jonge opslag. Omvorming van een bos- naar heidekarakter is feitelijk voor het hele terrein minder wenselijk.
- De geïnventariseerde reliëfelementen dienen zoveel mogelijk ontzien te worden.
- Indien er mogelijkheden bestaan het noodzakelijke met het aangename te combineren, zoals tegenover het congresgebouw, dan bevelen we dat aan. In dat gebied kan een gewenste opener bosstructuur als doorzicht van het gebouw naar de natuurbegraafplaats gecombineerd worden met het opslagvrij maken van de winningskuilen, waardoor deze beter zichtbaar en beleefbaar worden. In dat geval is enige toelichtende informatie in het terrein gewenst.

Bovenstaande aanbevelingen uit het cultuurhistorisch onderzoek zijn verwerkt in het inrichting- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide. Zodoende worden de cultuurhistorische waarden en kenmerken van het landgoed Jachtslot de Mookerheide behouden en zelfs versterkt.

3.12. Aardkunde

Aardkundig waardevolle gebieden zijn gebieden waar de natuurlijke ontstaanswijze herkenbaar is doordat de aardkundige verschijnselen er nog een gave vorm hebben en/of in onderlinge samenhang voorkomen. Aardkundige verschijnselen maken deel uit van de onderste laag en zijn medebepalend voor de landschappelijke waarden. Vanuit oogpunt van natuur en/of wetenschap verdienen deze bijzondere bodemstructuren bescherming tegen verstoring door de mens.

Het plangebied is gelegen in een gebied van aardkundige waarde, aangezien het is gelegen in de Stuwwal. Voor Nederlandse begrippen is de Stuwwal uniek en is daarom aangewezen als gebied met een hoge nationale aardkundige waarde.

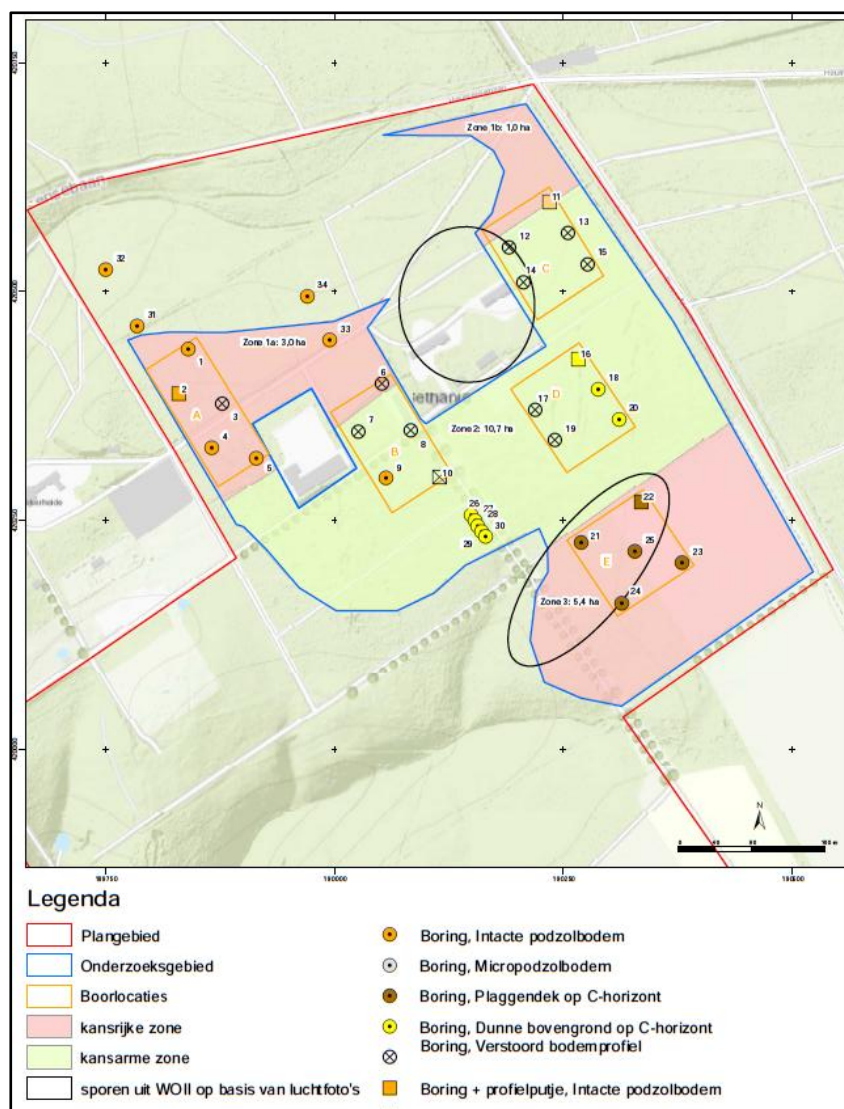
De Stuwwal is gelegen in het noordelijke deel van de gemeente, maar is de meest zuidelijke stuwwal in Nederland en is ontstaan in de voorlaatste ijstijd door het opstuwen van de bodem door het landijs. De stuwwal heeft veel glooiingen en bereikt hoogten tot ruim 70 meter NAP. Door erosie is de Stuwwal afgevlakt waardoor de hellingen glooiend zijn en doorsneden door voormalige smeltwaterdalen (geulen).

Er is geen landelijke wetgeving met betrekking tot aardkundige waarden. Sommige provincies hebben hun ambities ten aanzien van aardkundige waarden opgenomen in een structuurvisie of de provinciale omgevingsverordening. De provincie Limburg heeft geen beleid of regels ten aanzien van aardkundige waarden vastgelegd.

Ingrepen in de bodem anders dan het delven van graven, en hydrologie zijn niet voorzien. Bij het delven en weer sluiten van de graven wordt rekening gehouden met de bodemopbouw. Verschillende grondlagen worden weer op de oorspronkelijke plaats teruggebracht. De vegetatie wordt tijdelijk aan de kant gelegd en na sluiting van het graf weer teruggebracht. Zodoende worden de aanwezige bodemstructuren beschermd tegen verstoringen. Ook het profiel van de bodem blijft bij de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats intact.

3.13.Archeologie

Het plangebied kent specifieke archeologische verwachtingswaarden. Door archeologisch adviesbureau Archeodienst is in opdracht van Natuurbegraven Nederland een bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek uitgevoerd naar de bodemopbouw in het plangebied en de daarmee samenhangende archeologische verwachtingswaarde. Het verkennend booronderzoek is als bijlage bij onderhavig plan gevoegd. Op basis van de aangetroffen bodemopbouw zijn binnen het onderzoeksgebied kansrijke en kansarme zones voor archeologische resten onderscheiden. Het noordwestelijke deel van het onderzoeksgebied betreft een kansrijke zone voor archeologische resten vanwege de aanwezigheid van intacte podzolbodems. Het centrale deel van het onderzoeksgebied is aangemerkt als een kansarme zone vanwege het ontbreken van podzolbodems. Er is sprake van grootschalige bodemverstoringen die mogelijk samenhangen met de grind en/of zandwinning in het gebied. In het zuidoostelijke deel van het plangebied zijn ook geen podzolbodems aangetroffen maar is sprake van een recent plaggendek. Uit ervaring blijkt dat het archeologische sporenniveau onder een plaggendek meestal grotendeels intact is. Of dat nu ook het geval is, is de vraag omdat het een recent plaggendek betreft. Vooralsnog wordt echter uitgegaan van een kansrijke zone voor archeologische resten.

Advieskaart archeologie uit verkennend booronderzoek Archeodienst.

Door ArchAeO, de adviseur archeologie van gemeente Mook en Middelaar, is op 10 november 2016 onderstaand selectiebesluit geformuleerd.

- Het aanleggen van graven vrijstellen van nader onderzoek
- Het aanpassen van de ondergrenzen onderzoeksplicht van een drietal deelterreinen in het noordelijk deel naar 250 m² en 10 cm onder maaiveld.
- Het handhaven van de ondergrenzen onderzoeksplicht in de overige delen van het plangebied, te weten 2500 m² en 40 cm onder maaiveld.

Een en ander conform de advieskaart uit het archeologisch onderzoeksrapport.

Dit selectiebesluit is op de verbeelding en in de bestemmingsregels van onderhavig plan vertaald.

3.14. Verkeerskundige aspecten

De verkeersgeneratie wordt bij de natuurbegraafplaats voornamelijk bepaald door de bezoekers. Deze bezoekers zullen er vooral zijn wanneer er plechtigheden plaatsvinden.

Door Goudappel Coffeng is een verkeersonderzoek uitgevoerd naar de ontsluiting, het parkeren en de verkeersgeneratie van Natuurbegraafplaats Mookerheide. Het onderzoek is als bijlage bij onderhavig plan gevoegd.

Uit het onderzoek komt naar voren dat met betrekking tot parkeren, verkeersgeneratie en in-/uitritten geen zaken geconstateerd zijn die de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide belemmeren. Bij het opstellen van de inrichtingsschets dient rekening gehouden te worden met het aantal benodigde parkeerplaatsen; 44 autoparkeerplaatsen en 12 fietsparkeerplaatsen. Tevens zal er bij de oprijlaan naar de parkeerplaats en de hoofdontsluiting (op eigen terrein) rekening mee moeten worden gehouden dat in incidentele gevallen auto's kunnen parkeren tussen de bomenrijen.

De wegen in de omgeving zijn verhard, maar in slechte staat. Het is wenselijk dat de Heumensebaan wordt voorzien van bijpassende verharding. Doordat enkel bestemmingsverkeer gebruik maakt van de Heumensebaan is het niet noodzakelijk om de weg te verbreden.

Uit het onderzoek van Goudappel Coffeng blijkt dat het verkeer goed kan worden afgewikkeld via de Heumensebaan. Verkeerskundig gezien zijn er geen zaken geconstateerd die de ontwikkeling van natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide belemmeren.

Natuurbegraven Nederland is voornemens om 60 parkeerplaatsen te realiseren, waarmee ruimschoots wordt voldaan aan het aantal benodigde parkeerplaatsen. Voor incidentele situaties bij drukke begrafenissen is overloopparkerterruimte van natuurmonumenten naast het Jachtslot beschikbaar .

3.15. Kabels en leidingen

Bij de aanleg van de natuurbegraafplaats dient rekening te worden gehouden met ondergrondse kabels en leidingen. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal daarom een KLIC-melding worden gedaan. Indien daartoe aanleiding bestaat, dient rondom een leiding een zone te worden aangegeven waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. In het projectgebied zijn voor zover bekend geen planologisch relevante leidingen gelegen.

4. JURIDISCHE TOELICHTING

4.1. Algemeen

De Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (hierna SVBP 2012) maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op onderling vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Dit geldt met name voor de wijze waarop het bestemmingsplan is gestructureerd en technisch is opgebouwd.

Hierna is toegelicht op welke wijze de regels zijn vormgegeven ten behoeve van de nieuwe ontwikkelingen

4.2. Bestemmingsregels

Het (ontwerp) bestemmingsplan richt zich op het volgende: de regels bevatten, op basis van hetgeen in deze toelichting reeds uitvoerig is onderbouwd, enerzijds een voortzetting van een belangrijk deel van de bestaande regeling, alsmede een speciaal op de nieuwe functie, het natuurbegraven, afgestemde regeling.

De regels omvatten twee enkelbestemmingen, de bestemming Maatschappelijk (artikel 3) en de bestemming Natuur (artikel 4). Binnen de bestemming Natuur is de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur – natuurbegraafplaats' opgenomen. Verder is de dubbelbestemming opgenomen, Waarde – Archeologie 5. De enkelbestemmingen en de dubbelbestemming zijn – met beperkte aanpassingen - overgenomen uit de vigerende regeling van de beheersverordening 'Natuurgebieden'. Ook de gebiedsaanduiding 'overige zone – toeristische route' vloeit voort uit de bestaande aanduiding binnen de beheersverordening.

Het bestemmingsplan heeft als hoofddoel om het natuurbegraven binnen het plangebied mogelijk te maken. Een belangrijke doelstelling van de regels is, om in het nieuw vast te stellen plan, de (regels ter) bescherming van Natuur (Natuurgebied beheerd door Natuurmonumenten) en Cultuurhistorie (het hele gebied maakt onderdeel uit van het Landgoed Jachtslot de Mookerheide) te handhaven en een verdere natuurontwikkeling mogelijk te maken.

Ontwikkeling en bescherming.

Om te voorkomen dat het gebruik van de gronden als natuurbegraafplaats een onevenredige inbreuk op de natuur- en cultuurhistorische waarden binnen het gebied tot gevolg zou kunnen hebben, is er ter borging van de waarden in het gebied een inrichtings- en beheerplan opgesteld: het 'inrichting- en beheerplan natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide'. Dit inrichtings- en beheersplan verenigt alle binnen het gebied voorkomende functies op een zorgvuldige wijze in één plan.

De regels van het natuurgebied bevatten een vergunningplicht voor veel werken en werkzaamheden, die op zichzelf de waarden van het gebied

zouden kunnen aantasten; indien de werken en werkzaamheden echter plaatsvinden ten behoeve van beheer, onderhoud en ontwikkeling conform het inrichtings- en beheersplan, bestaat er geen vergunningenplicht. In het bestemmingsplan is het inrichtings- en beheersplan getoetst aan de waarden binnen het plangebied.

Een tweede borging van de in het gebied voorkomende waarden vindt plaats door in de gebruiksbepaling het graven van natuurgraven anders dan conform bij deze regels als bijlage opgenomen protocol, als gebruik strijdig met het plan te achten.

Zowel het inrichtings- en beheersplan als het werkprotocol zijn als bijlagen opgenomen bij de regels en maken derhalve deel uit van het juridisch plan.

Het bestemmingsplan kent twee archeologische dubbelbestemmingen: Waarde Archeologie 4 en Waarde Archeologie 5. De dubbelbestemming Waarde Archeologie 4 is ten opzichte de vigerende regeling aangepast naar aanleiding van het archeologisch onderzoek. De diepte van een zonder omgevingsvergunning uit te voeren ingreep is aangepast naar 10 centimeter in plaats van 40 centimeter.

In beide dubbelbestemmingen is opgenomen dat de aanleg van een natuurgraf is uitgezonderd van een vergunningplicht.

5. HAALBAARHEID

5.1. Financiële haalbaarheid

Financieel economische uitvoerbaarheid

Behoudens kosten voor ambtelijke voorbereiding en begeleiding van het planproces zijn er geen kosten voor de gemeente in exploitatieve sfeer. De ontwikkeling bevindt zich op particulier terrein en de ontwikkeling betreft een particulier initiatief.

Er zal tussen de initiatiefnemers en de gemeente Mook en Middelaar een anterieure overeenkomst worden gesloten om de gemeentelijke kosten in vast te leggen. Hiermee zijn de gemeentelijke kosten anderszins verzekerd en hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld. Met de gemeente Mook en Middelaar wordt een planschadeovereenkomst afgesloten waarin onder andere is vastgelegd dat eventuele planschade voor rekening is van de initiatiefnemers.

Omdat natuurbegraven een relatief nieuw fenomeen is in Nederland wordt hieronder de financieel economische haalbaarheid van de natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide nader onderbouwd. Onderzoeken naar trends in de samenleving laten zien dat er behoefte bestaat om dichterbij de natuur te komen. Daarnaast wordt de wens naar verduurzaming van de maatschappij groter. Door TNS Nipo is onlangs een onderzoek gedaan naar de bekendheid met en de interesse voor natuurbegraven bij Nederlanders. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat 58% van de onderzoeksgroep bekend was met natuurbegraven en dat 16% geïnteresseerd was in een graf op een natuurbegraafplaats. De trends in de samenleving en het onderzoek van TNS Nipo laten zien dat er vraag is naar natuurbegraafplaatsen.

Dat er vraag is naar natuurbegraven blijkt ook op de reeds bestaande natuurbegraafplaatsen van Natuurbegraven Nederland. In 2012 heeft Natuurbegraven Nederland een eerste natuurbegraafplaats in Arnhem/Ede geopend; Natuurbegraafplaats Heidepol. De bedrijfsvoering van 2012 tot heden bewijst dat de behoefte aan natuurbegraven ook in de praktijk aanwezig is. Naast een regionale functie, komen mensen vanuit heel Nederland naar natuurbegraafplaats Heidepol toe. Door een prijszetting die ligt tussen cremieren en traditioneel begraven in, is de natuurbegraafplaats een aanvulling op bestaande vormen van begraven. Daarnaast komt uit marktonderzoek naar voren dat vaak voor cremieren wordt gekozen om de nadelen van grafrechtverlenging en grafonderhoud door nabestaanden te vermijden. De natuurbegraafplaats is hiermee ook een goed alternatief voor deze groep. De genoemde argumenten en cijfers en de stijging van het sterftecijfer in de komende jaren leggen een goede basis voor een gezonde bedrijfsvoering van de natuurbegraafplaats. Op basis van bestaande uitgangspunten is een dekkende exploitatie voorzien van Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide.

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het voorliggende bestemmingsplan betrekking heeft op een economisch uitvoerbaar plan.

5.2. Maatschappelijke haalbaarheid

De maatschappelijke haalbaarheid heeft als doel aan te tonen, dat het bestemmingsplan maatschappelijk draagvlak heeft. In dat kader heeft zorgvuldig vooroverleg plaatsgevonden en is gelegenheid tot inspraak geboden.

Vooroverleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Bro wordt bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg gepleegd met het waterschap en de diensten van het Rijk en de provincie die betrokken zijn bij de ruimtelijke ordening en eventueel andere gemeenten.

Inspraak

Op 13 september 2016 is door Natuurmonumenten een informatieavond georganiseerd voor omwonenden en belanghebbenden over de toekomstige ontwikkelingen op Landgoed Jachtslot de Mookerheide waaronder de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats. Op deze avond waren 60 tot 70 mensen aanwezig.

Tevens is op 5 november 2016 een veldexcursie georganiseerd met de toekomstige ontwikkeling op het landgoed als thema. Hierbij waren 70 tot 90 mensen aanwezig.

Op 12 december 2016 is een informatiemiddag georganiseerd voor het college van B&W en de gemeenteraad.

Het bestemmingsplan is als voorontwerp ter inzage gelegd om belanghebbenden de mogelijkheid te bieden een inspraakreactie in te dienen bij de gemeente Mook en Middelaar.

De resultaten van de inspraak en overlegfase zijn weergegeven in Bijlage 11. Nota inspraak en overleg.

BIJLAGEN BIJ TOELICHTING

1. Inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide, Praedium mei 2017.
2. Natuurtoets Natuurbegraafplaats Jachtslot de Mookerheide, Bureau Waardenburg, mei 2017.
3. Vleermuizenonderzoek Dominicus complex Mookerheide, oktober 2017.
4. Cultuurhistorische quickscan, RAAP, maart 2016
5. Geohydrologisch quickscan, Landslide april 2016.
6. Verkeersonderzoek, Goudappel Coffeng, mei 2017.
7. Archeologisch Bureauonderzoek Natuurbegraafplaats Mookerheide, Archeodienst oktober 2016/mei 2017.
8. Selectieadvies en besluit, november 2016.
9. Werkprotocol beheer en gebruik, Waardenburg mei 2017.
10. Inventariserend onderzoek verkennende fase Natuurbegraafplaats Mookerheide, Archeodienst, Oktober 2016/mei 2017
11. Nota Inspraak en overleg.